

نگاه بیرون

منظره فرا آتلانتیک

ترجمه: شهرام زرنادر

The New York Times

● دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور ایالات متحده، روز سه‌شنبه اعلام کرد از توافق هسته‌ای ایران خارج می‌شود. او به این وسیله بندبند دستاورد تاریخی رئیس‌جمهور قبیل از خودش، باراک اوباما، در سیاست خارجی را از هم گسست. ترامپ با این کناره‌گیری، ایالات متحده را بیسن هم‌پیمانان غربی خود ایزوله و منزوی کرده و تخم عدم اطمینان را قبل از مذاکرات هسته‌ای پرخطر با کره‌شمالی کاشته است. ایران اعلام کرده در توافق هسته‌ای می‌ماند. فرانسه، آلمان و بریتانیا نیز چنین کرده‌اند. آنها چشم‌انداز یک منازعه فراآتلانتیک را مطرح کرده‌اند و این در شرایطی است که شرکت‌های اروپایی با بازگشت تحریم‌های آمریکایی به دلیل فعالیت‌های مشترک اقتصادی‌شان با ایران مواجه هستند. این امر باعث شعله‌ورشدن آتش مسابقه تسلیحاتی در خاورمیانه و بازدنن آتش منازعات فرقه‌ای از سوریه تا یمن خواهد شد. اروپا و برخی از دستیاران ترامپ سعی کردند او را قانع کنند توافق هسته‌ای با ایران را حفظ کند؛ اما ترامپ نمایان کرد که کاسه صبرش لبریز شده و با گروه مشاوران جدید خود – به رهبری مایک پومپئو، وزیر امور خارجه و جان بولتون، مشاور امنیت ملی اش– رئیس‌جمهور با مقاومت داخلی کمتری از اوایل شروع دولتش مواجه است. همچنان که ترامپ یک پروژه دیپلماتیک را رها کرده، به پروژه دیپلماتیک دیگری شتاب بخشیده است. او اعلام کرده پومپئو به پیونگیانگ، پایتخت کره‌شمالی، پرواز خواهد کرد تا به مباحثات با کیم دربارہ جلسه دیدار آتی سران دو کشور ادامه دهد. او این مسئله را که به ایالات متحده نمی‌توان برای حفظ توافقات اعتماد کرد و سیاست‌های دیپلماتیک آمریکا با چرخش مسیر باد عوض می‌شود، رد کرده است. بالاخره ترامپ در بیانیه خود استدلال‌های معروفی را که علیه توافق ابراز شده دوباره مطرح کرد؛ اینکه این توافق به تهدید موشک‌های بالستیک ایران نمی‌پردازد، به رفتارهای مخرب ایران در منطقه نپرداخته و تاریخ انقضا برای نیروهای غروب، در را برای دستیابی ایران به یک بمب هسته‌ای باز می‌گذارد. او گفت: «حتی اگر ایران بر اساس برجام همکاری بکند، هنوز هم بر لبه یک گسست هسته‌ای در یک دوره زمانی کوتاه‌مدت قرار دارد». او نتیجه‌گیری کرده: «توافق هسته‌ای با ایران در اساس خود پر از اشتباه و بلوغ‌نیافته است». اروپایی‌ها از قبل با یک سازش ویژه موافقت کرده بودند تحمیل دوباره تحریم‌ها در صورتی‌که ایرانی‌ها حدود ۱۲ ماه با ساختن یک سلاح هسته‌ای فاصله داشته باشند، برداشته نشود؛ اما مقامات گفته‌اند همین نیز آقای ترامپ را راضی نکرده است و اروپایی‌ها هم میلی به پیروی بیشتر نداشته‌اند.

انشعاب ترامپ از هم‌پیمانان اروپایی theguardian

● دونالد ترامپ اعلام کرده بالاترین سطوح تحریم‌های اقتصادی را علیه ایران اعمال خواهد کرد. او به این وسیله یک توافق هسته‌ای بین‌المللی و یک قطع‌نامه سازمان ملل را نقض کرد. این عمل او به‌منابه انشعاب تعیین‌کننده از هم‌پیمانان ایالات متحده در اروپاست. نقض توافق هسته‌ای از سوی ترامپ، به‌طرز بالقوه‌ای ماشه یک بحران جدید در خلیج‌فارس را می‌کشد. رهبران بریتانیا، فرانسه و آلمان که از امضانگذاذن توافق هسته‌ای «برجام» هستند، بلافاصله پس از اعلام موضع ترامپ، بیانیه‌ای صادر کردند و در آن «افسوس و نگرانی» خود را از خروج ایالات متحده از برجام بیان کردند. آنها در این بیانیه تأکید کرده‌اند به اجرای تعهداتشان در برجام ادامه خواهند داد. حتی قبل از اینکه ترامپ بیانیه خود را در کاخ سفید بخواند و اعلام کند، تنش‌ها به‌طرز روشنی افزایش یافته بود. ارتش اسرائیل درباره «فعالیت‌های غیرمعمولی نیروهای ایرانی در سوریه» هشدار داده پناگاه‌های ضد حمله هوایی در بلندی‌های جولان آماده شوند. چند لحظه پس از بیانیه رئیس‌جمهور آمریکا، صدای انفجارهایی از نزدیکی دمشق شنیده شده و رسانه رسمی سوریه مدعی شد مواضع دولت از سوی حمله هوایی اسرائیل مورد اصابت قرار گرفته است. در امر اجرای دوباره تحریم‌ها، ترامپ به ادعاهای بنیامین نتانیاهو اشاره کرده و گفته: اسرائیل اسنادی در اختیار دارد که بر اساس آنها، ایران از سال‌ها پیش روی توسعه سلاح‌های هسته‌ای کار می‌کرده است. نتانیاهو که منتقد رسمی توافق هسته‌ای بود، روز سه‌شنبه از ترامپ خواسته «با توافق را ترمیم کند یا آن خارج شود». ترامپ تحت‌تأثیر اتهامات مربوط به توطئه مشترک با روسیه در دوران مبارزات انتخاباتی‌اش و پرداخت حق‌السکوت به یک بازیگر فیلم‌های جنسی که مدعی است با ترامپ رابطه داشته، قرار دارد و نخست‌وزیر اسرائیل موضوع چند تفحص پلیس به دلیل فساد مالی است؛ اینها گزارای است که روی تصمیم ترامپ تأثیر دارد. از سوی دیگر، کناره‌گیری یک‌جانبه و دراماتیک ترامپ از توافق هسته‌ای، احتمالاً و به‌سرعت تنش‌ها را در خاورمیانه بالا خواهد برد؛ خاورمیانه‌ای که از قبل به‌واسطه منازعات در سوریه، عراق و یمن دچار التهاب شده است.

politics@sharghdaily.ir

شرق؛ بالاخره گزینه «برجام بدون آمریکا» روی میز قرار گرفت. با اعلام دونالد ترامپ مبنی بر خروج ایالات متحده آمریکا از توافق هسته‌ای ایران و ۵+۱، توافق در پیچی تازه قرار گرفت و البته رابطه ایران و اروپا، حسن روحانی، رئیس‌جمهوری ایران، بعد از خروج ترامپ در پیامی صریح تأکید کرد: «ما ظرف چند هفته آینده ضمن مذاکره با کشورهای اروپایی، روسیه و چین، راینزنی‌ها و هماهنگی‌های لازم را انجام می‌دهیم. اگر در پایان این مدت کوتاه به این نتیجه برسیم که با همکاری پنج کشور عضو برجام می‌توانیم به هر آنچه منافع ملت ایران بوده برسیم، علی‌رغم حرف‌های بی‌نزاکت ترامپ، برجام پایدار خواهد ماند و ما می‌توانیم به‌سمت ثبات در منطقه قدم‌های خود را برداریم. ولی اگر دیدیم که چنین نیست من در گفت‌وگویی با مردم کشورمان ایران، موضوعمان را به اطلاع اخواهم رساند». حالا توافق هسته‌ای و ادامه حیات آن روی میز مشترک ایران و اروپا قرار گفته است. اما آنچه انگلیس، آلمان و فرانسه به‌همراه اتحادیه اروپا پیش‌رو دارند، کار ساده‌ای نیست. با استیلاي دلار بر بازار جهانی، کار در حوزه یورو مناقشه‌های خود را دارد. ایران و اعضای ۵+۱ بعد از ۱۸ ماه مذاکره، ۲۳ تا ۱۳۹۶ به توافق رسیدند. این مذاکرات در عمده موارد به‌طور دوجانبه و در برخی موارد به‌صورت عمومی بین همه اعضا برگزار می‌شد. اتحادیه اروپا نقش هماهنگ‌کننده کلی مذاکرات را برعهده داشت. اما عمده مذاکرات به‌طور دوجانبه بین ایران و آمریکا برگزار می‌شد به این دلیل که عمده تحریم‌های هسته‌ای که باید برداشته می‌شد، ازسوی آمریکا بر ایران تحمیل شده بود. در نهایت مذاکرات هسته‌ای، همه تحریم‌های هسته‌ای ایران از سوی آمریکا، اتحادیه اروپا و سازمان ملل لغو شد. لغو این تحریم‌ها در ازای پذیرش محدودیت‌های هسته‌ای بود؛ ازجمله توقف غنی‌سازی اورانیوم و کاهش تعداد سانتریفیوژها، البته همراه با ادامه‌دادن توسعه و تحقیق در حوزه هسته‌ای. این توافق در قالب قطع‌نامه‌ای با شماره ۲۲۳۱ در شورای امنیت تصویب شد و همه تحریم‌های هسته‌ای ایران را لغو کرد، همه قطع‌نامه‌های فصل هفتمی پیشینی که در این شورا تصویب شده بود نیز ملغی شد، همچنین همه مطالعات ادعایی که درباره برنامه هسته‌ای ایران به عنوان پی‌ام‌دی مطرح بود، در قالب مذاکرات کارشناسی در یک توافق جدید شده و لغو این ماجرای دردرساز برای برنامه هسته‌ای ایران نیز در شورای حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی به تصویب رسید.

منافع سیاسی اروپا از برجام

حالا با خروج آمریکا از برجام، ممکن است همه این راه‌های رفته و بازگشایی‌های صورت‌گرفته بعد از برجام،

لغو شود و ایران و دنیا در فضای جدیدی قرار گیرند. اما در شرایط فعلی اروپا می‌تواند بر سر این ماجرا پیچیده پلی راهگشا باشد. فدریکا موگرینی اندکی بعد از ترامپ در اروپا پشت تریبون قرار گرفت و با لحنی عصبانی گفت: «اروپا در توافق باقی می‌ماند و اجازه ندهید هیچ‌کس توافق را از بین ببرد. اجازه دهید نگرانی خود را از اجرای تحریم‌های جدید ازسوی ایالات متحده آمریکا اعلام کنیم». دونالد ترامپ بعد از نقشش فرمان خروج آمریکا و بازگشت تحریم‌های ایران را امضا کرد؛ تحریم‌هایی که بین ۹۰ تا ۱۸۰ روز دیگر بعد از تصمیم ترامپ و اعلام وزارت خزاندهاری آمریکا بازمی‌گردد. موگرینی اگرچه بر منافع و راهگشایی‌های اقتصادی بعد از برجام در رابطه ایران و اروپا تأکید می‌کند اما نمی‌توان مباحث فرااقتصادی بعد از برجام را نادیده گرفت. توافق هسته‌ای برای اتحادیه اروپا یک دستاورد بزرگ سیاسی بود چه آنکه این اتحادیه تاکنون نتوانسته بوده یک توافق بین‌المللی سیاسی به‌دست آورد. برجام برای اتحادیه اروپا تنها دستاورد واحد سیاست خارجی است. ازسوی‌دیگر اتحادیه اروپا به این پیمان به عنوان توافقی امنیتی می‌نگرد که به‌زعم آنها یکی از خطرات بزرگ حوزه غرب آسیا را مهار کرده است. اتحادیه اروپا به‌دلیل نزدیکی به حوزه خاورمیانه و

دیپلماسی

توپ برجام در بروکسل

اروپا با برجام چه می‌کند؟

روحانی در تماس تلفنی با مکرون:

اروپا فرصت محدودی برای انجام تعهدات خود دارد

امانوئل مکرون با حسن روحانی تلفنی گفت‌وگو کرد. رئیس‌جمهور فرانسه در تماسی تلفنی با همتای ایرانی خود با تأکید بر تمایل فرانسه برای حفظ برجام از او خواست تا ایران نیز به برجام پایبند بماند. به گزارش ایسنا به نقل از روتترز، مکرون و روحانی در تماسی تلفنی توافق کردند تا به همکاری با یکدیگر و دیگر کشورهای دخیل در برجام برای ادامه اجرای این توافق و حفظ ثبات منطقه‌ای همکاری کنند. همچنین مکرون به روحانی درباره تمایل فرانسه در راستای ادامه حیات برجام تضمین داده است و از ایران نیز همین درخواست را داشته است. روحانی تأکید کرد: اروپا فرصت محدودی برای حفظ و اعلام موضع قاطع نسبت به تعهدات خود دارد.

آسیا، پیش از آمریکا از خطرات و آسیب‌های موجود در این منطقه آسیب می‌بیند.

آخرین تلاش‌ها

ازهمین‌رو و مسائل کلان دیگر، اروپا تاکنون تلاش کرده تا برجام را حفظ کند. این را حتی در تمام ساعات پیش‌روی اعلام نظر ترامپ نیز نشان داد؛ تماس مکرون با ترامپ، تماس تلفنی و راینزی رهبران سه کشور اروپایی و درخواست‌های متعدد آنها و دیگر فعالان اروپایی از ترامپ برای ماندن در برجام، اما هیچ‌کدام از این تلاش‌ها به نتیجه نرسید. اکنون اروپا و آمریکا در برهه حساسی به سر می‌برند. سهم بالای تجارت اروپا و آمریکا و روابط پیچیده این دو قاره بدون شک قابل مقایسه با رابطه تجاری اروپا و ایران نیست و نمی‌توان از برجام انتظار هم‌واردی با این حوزه داشت اما به دلایل سیاسی موجود در دنیای سیاست، اکنون اروپا در شرایطی قرار دارد که تصمیم گرفته در کنار ایران بایستد نه در کنار واشنگتن. وخامت اوضاع را در توییت سخنگوی دولت فرانسه می‌تواند دید؛ او نوشته اگر «تحریم‌های آمریکا منافع کشورش را تهدید کند، فرانسه ممکن است از اقدام یک‌جانبه آمریکا علیه شرکت‌های فرانسوی به سازمان تجارت جهانی شکایت کند». اگرچه باید در زمان ۹۰ تا

۱۸۰ روزه آینده دید که جریانات سیاسی و اقتصادی اروپا به چه سمت و سویی می‌رود اما تاکنون همه تفکرات بر این محور است که اروپا برای حفظ برجام جدی است؛ آیا اروپا با این جدیت می‌تواند منافع ایران را تأمین کند یا نه؟ در برجام ابزار کمیسیون مشترک برجام به عنوان یک محمل قانونی برای حل اختلاف اندیشیده شده است. کمیسیونی که با طرح شکایت یکی از اعضا ابتدا در سطح معاونان و بعد در سطح وزرا برگزار می‌شود. این کمیسیون دو فرصت ۱۵ روزه و یک فرصت پنج‌روزه برای حل‌وفصل دعوا دارد. در غیر این صورت موضوع به شورای امنیت ارجاع می‌شود. به نظر می‌رسد آنچه روحانی مبنی بر فرصت چند هفته‌ای به اروپا در سخنان شب سه‌شنبه گفت، دال بر روند کمیسیون مشترک بود.

برگزاری کمیسیون بدون آمریکا

با توجه به اتفاقات رخ داده ایران به‌زودی درخواست برگزاری کمیسیون مشترک برجام را خواهد داد. این کمیسیون با توجه به خروج آمریکا از برجام، طبیعتاً بدون حضور نماینده آمریکا برگزار می‌شود اما با توجه به آنچه در سطح بالای جمهوری اسلامی مبنی بر اخذ تضمین کتبی از اروپا و مشکلات موجود بر سر راه تجارت با جهان بدون آمریکا وجود دارد، به نظر می‌رسد مذاکرات سخت و پیچیده‌ای بین تهران – بروکسل در پیش باشد.

مرویک تجربه تاریخی

اگرچه به نظر می‌رسد این همه جزئیات و توافق بر سر این موارد بسیار سخت است اما می‌توان از موارد تاریخی بهره برد. در ۱۴ مرداد ۱۳۷۵ «آلفونسو داماتو»، ستاورد جمهوری‌خواه آمریکا طرح جدیدی برای تحریم اقتصادی ایران به بیل کلینتون، رئیس‌جمهور وقت، ارائه کرد و نکته نیز آن را تصویب کرد. با این طرح، هر شرکت دولتی که بیش از ۴۰ میلیون دلار در صنایع نفت و گاز ایران سرمایه‌گذاری می‌کرد، دچار مجازات اقتصادی آمریکا می‌شد؛ اما در اروپا کسی به این قانون روی خوش نشان نداد. در همین پیوند در برخی کشورهای اروپایی که با ایران در ارتباط بودند، مقرراتی تصویب شد که شرکت‌های اروپایی را از اجرای این قانون آمریکایی برحذر می‌داشت. اتفاقی که می‌تواند در نمونه فعلی هم به شکلی اجرا شود. مذاکرات سخت و با جزئیاتی که با اروپایی‌ها در پیش است، می‌تواند توافق را نجات دهد ولی ممکن است که این ماهی سر خورده را از دست همه رها کند. ایران در صورت به توافق ترسیدن با اروپا و نگرتنن تضمین‌های لازم منتفع‌کننده کشور از برجام، می‌تواند از برجام خارج نشده، غنی‌سازی را از سرگیرد یا حتی در گزینه‌ای شدیدتر از آن بی‌تی خارج شود تا به قول محمدجواد ظریف، آمریکا در زمانی سخت‌تر دوباره مجبور به مذاکره با ایران شود.

رویداد

نتانیاهو میهمان پوتین

● نخست‌وزیر رژیم اسرائیل روز گذشته با ولادیمیر پوتین دیدار کرد. او ساعاتی پس از اعلام تصمیم دونالد ترامپ برای خروج از برجام به مسکو سفر کرد و در مراسم سالگرد هفتادوسومین پیروزی روسیه در جنگ جهانی دوم در مسکو حاضر شد. در ماه‌های اخیر پوتین و نتانیاهو چندین بار به همدیگر دیدار کرده‌اند؛ موضوع دیدار آنها این‌بار هم گفت‌وگو درباره وضعیت سوریه، افزایش تنش در سوریه و حضور ایران در آنجا و وضعیت برجام بوده است. در دیدار دوجانبه نتانیاهو-پوتین در اول شهریور که در شهر سوچی برگزار شد، نتانیاهو مدعی شد: «ما نمی‌توانیم حتی برای یک دقیقه فراموش کنیم که ایران هر روز تهدید می‌کند که اسرائیل را نابود خواهد کرد، به سازمان‌های تروریستی اسلحه می‌دهد و حامی و متبکر عملیات تروریستی است. اما پوتین حضور ایران را در سوریه سازنده دانسته است. این‌بار هم نتانیاهو قبل از سفر به مسکو در جمع خبرنگاران دیدار خود را با پوتین مهم ارزیابی کرده است. او از دشمنان سرسخت توافق هسته‌ای برجام بوده و همواره دونالد ترامپ را تشویق می‌کرد تا از این توافق خارج بشود. او بلافاصله پس از آنکه ترامپ خروج آمریکا را از برجام اعلام کرد، در بیانیه‌ای اقدام او را «حرکتی تاریخی» خواند و از او قدرانی کرد. او بارها از جنگ با ایران گفته است: «جنگ با ایران بهتر است اکنون رخ دهد نه بعدا». او با این حال مدعی شده که «رژیم صهیونیستی به دنبال تنش نیست» و ادامه داده است: «سپاه ایران در ماه‌های اخیر به‌منظور حمله به ما، چه در میدان جنگ و چه در جبهه‌های داخلی، به سوریه سلاح پیشرفته از جمله هوپیم‌های بدون سرنشین، موشک‌های زمین‌به‌زمین و سامانه‌های ضدموشکی داده و نیروی هوایی ما را تهدید می‌کند». از زمان حمله اسرائیل به پایگاه هوایی تی ۴ در سوریه که در آن هفت ایرانی به شهادت رسیده‌اند، گمانه‌زنی‌ها درباره احتمال حمله تلافی ایران بالا گرفته است. مقامات ایرانی گفته‌اند: «این جنایت قطعاً بدون پاسخ نخواهد ماند».

مکان نمایشگاه:

خیابان شهید لواسانی (فرمانیه غربی)، خیابان شهید جباریان، کوچه مسجدی، کوچه مرمی، پلاک ۱۳ شماره تماس : ۷۵۴۰۹-۰۸۷۹۷۲۲۲ داخلي ۲۱۱

NO 13, Marmary Allay,Masjedi Allay,Jabbarian St,Lavasani St,Tehran,Iran

نگارخانه

پيام دهش‌پور
حمایت از بیماران مبتلا به سرطان
Behnam Dاهش‌پور
Charity Organization

